

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра освітології та психолого-педагогічних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
2023 р.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ/ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПРАКТИКИ**
для студентів

спеціальності 017 Фізична культура і спорт
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 017.00.01 Фізичне виховання

Київ – 2023

Розробники:

Алла МИХАЛЮК, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Алла МИХАЛЮК, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри освітології та психолого-педагогічних наук

Протокол № 1 від 08.02.2023

Завідувач кафедри Людмила ХОРУЖА
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми освітньої програми 017.00.01 Фізичне виховання

Гарант освітньо-професійної програми - - Лілія ЯСЬКО
(підпис)

Робочу програму перевірено

«__» _____ 20__ р.

Заступник директора Леся КУЗЕМКО
(підпис)

Пролонговано

на 20__/20__ _____, «__» _____ 20__, протокол № ____
(підпис) (ПП)

на 20__/20__ _____, «__» _____ 20__, протокол № ____
(підпис) (ПП)

на 20__/20__ _____, «__» _____ 20__, протокол № ____
(підпис) (ПП)

на 20__/20__ _____, «__» _____ 20__, протокол № ____
(підпис) (ПП)

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика практики за формами навчання	
	Денна	Заочна
<i>Навчальна (психолого-педагогічна) практика</i>		
Вид практики	Обов'язкова	
Загальний обсяг кредитів/годин	3/90	
Курс	2	2
Семестр	4	4
Кількість змістовних компонентів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин	90	90
Тривалість (у тижнях)	2	2
Форма семестрового контролю	залік	залік
<i>Педагогічна компонента:</i>		
Курс	2	2
Семестр	4	4
Обсяг кредитів	1,5	1,5
Обсяг годин, в тому числі:	45	45
Тривалість (у тижнях)	1,5	1,5
Форма семестрового контролю	залік	

2. Бази практики: заклади загальної середньої освіти міста Києва.

№	ЗЗСО	Контакти
1.	Школа № 171	м. Київ, Печерський р-н, вул. Печерський узвіз, 13 А тел. 280-75-06
2.	Школа № 11	м. Київ, Дарницький р-н, вул. Алматинська, 113 тел. 568-78-21
3.	Школа № 204	м. Київ, Дніпровський р-н, вул. Юності, 3 тел. 543-37-57
4.	Школа № 194	м. Київ, Оболонський р-н, вул. Героїв Дніпра, 106 тел. 412-82-90, 412-82-61

3. Мета та завдання практики

Мета практики: ознайомлення студентів зі специфікою майбутнього фаху, придбання первинних професійних умінь та навичок, систематизація набутих студентами теоретичних знань, вироблення вмінь та навичок застосовувати їх на практиці, формування готовності студентів до організації і здійснення освітньої роботи в учнівському колективі.

Завдання практики:

- ✓ розвиток стійкого інтересу до майбутньої професії;
- ✓ розвиток потреби у самовираженні студентів у освітньому процесі;

- ✓ розвиток у студентів здатності до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності, креативності, любові до дітей;
- ✓ поглиблення, систематизація і збагачення професійних знань студентів;
- ✓ розвиток у студентів здатності розв'язувати різноманітні освітні та науково-методичні завдання з урахуванням вікових та індивідуально-типологічних особливостей школярів;
- ✓ розвиток педагогічної спостережливості та педагогічного такту;
- ✓ розвиток здатності до вивчення і узагальнення позитивного педагогічного досвіду вчителя;
- ✓ формування таких **загальних і спеціальних компетентностей**:

ЗК1 – здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4 – здатність працювати в команді.

ЗК5 – здатність планувати та управляти часом.

ЗК9 – навички міжособистісної взаємодії.

ЗК10 – здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11 – здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК12 – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК1 – здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.

ФК3 – здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення.

ФК5 – здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя.

ФК10 – здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

ФК11 – здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.

ФК12 – здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

ФК14 – здатність до безперервного професійного розвитку.

4. Результати проходження практики

Відповідно до освітньо-професійної програми 017.00.01 Фізичне виховання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт навчальна (психолого-педагогічна) практика (педагогічна компонента) забезпечує оволодіння такими **програмними результатами навчання**:

ПРН 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

ПРН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН 7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.

ПРН 9. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення.

- ПРН 10. Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.
- ПРН13. Використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості.
- ПРН14. Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом.
- ПРН17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.
- ПРН 18. Аналізувати психічні процеси, стани та властивості людини під час занять фізичною культурою і спортом.
- ПРН 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

5. Структура практики

Навчальна (психолого-педагогічна) практика студентів є складовою частиною професійної підготовки фахівців освітнього рівня першого (бакалаврського) і згідно з навчальним планом організовується у IV семестрі загальною тривалістю 1,5 тижня. Науково-методичною основою для проходження навчальної (психолого-педагогічної) практики є прослухані студентами навчальні курси «Психологія» та «Педагогіка» та досвід, набутий під час інших видів практик.

Відповідно до положення «Про проведення практики студентів Київського університету імені Бориса Грінченка» № 828 від 21.12.2018 року навчальна практика передбачає закріплення студентами теоретичних знань, які були отримані в процесі навчання, формування професійного вміння приймати самостійні рішення в певних виробничих умовах, оволодіння сучасними методами, формами організації знаряддям праці в галузі майбутньої спеціальності **на базі закладів загальної середньої освіти міста Києва***.

**За умови організації освітнього процесу за дистанційною формою навчання, проходження практики здійснюватиметься у дистанційній формі, а її задачі будуть відповідно скориговані в бік збільшення завдань на розроблення діагностичного інструментарію, дидактичних матеріалів, створення відео-уроків, дистанційних уроків/занять, аналіз теле- та відео-уроків, які проводить МОН України та/або викладені у соціальних мережах тощо. Відповідні завдання будуть представлені в системі електронного навчання Університету.*

Навчально-методичне керівництво і виконання програми навчальної (психолого-педагогічної) практики для студентів непедагогічних спеціальностей першого (бакалаврського) освітнього рівня забезпечує кафедра освітології та психолого-педагогічних наук та кафедра психології особистості та соціальних практик.

До керівництва практикою студентів залучаються викладачі кафедри, представники закладів загальної середньої освіти, на базі яких проводиться практика.

Установчі та звітні конференції з практики організовують методисти навчальної частини Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту та представники відповідних кафедр.

Студент-практикант зобов'язаний:

- ✓ Взяти участь в установчій та звітній конференціях з практики.
- ✓ Своєчасно та якісно виконувати всі види завдань, які передбачені програмою практики і відповідними інструкціями.
- ✓ Організовувати власну діяльність відповідно до нормативно-правових вимог, що регламентують освітній процес ЗВО.
- ✓ Своєчасно здати звітну документацію керівникові практики.

Студент-практикант має право:

- ✓ Отримувати консультації стосовно практики від керівника з кафедри освітології та психолого-педагогічних наук.
- ✓ Вносити пропозиції щодо вдосконалення напрямів підготовки студентів до практики, її організації та проведення.

Керівники психолого-педагогічної практики:

- ✓ Координують діяльність студентів, беруть участь в установчій та звітній конференціях, здійснюють консультативну роботу, перевіряють документацію, оцінюють результати практики.

Керівники від бази практики:

- ✓ Відповідають за виконання програми навчальної (психолого-педагогічної) практики з розділів, що передбачені програмою.
- ✓ Розподіляють практикантів за відповідними навантаженням для виконання всіх видів роботи передбачених програмою практики.
- ✓ Контролюють відвідування студентами-практикантами баз практики в термін передбачений розпорядженням Факультету.
- ✓ Надають консультації студентам-практикантам з питань підготовки і виконання всіх видів робіт передбачених програмою практики.
- ✓ Перевіряють звітну документацію передбачену програмою практики.
- ✓ Оцінюють якість виконання всіх видів робіт передбачених програмою практики.
- ✓ Беруть участь у підведенні підсумків навчальної (психолого-педагогічної) практики.

6. Зміст (завдання) практики

Завдання 1. Проаналізувати за схемою 4 відео-уроки фізичної культури з 1-11 класи на платформі Всеукраїнська школа-онлайн (*Додаток А*).

Завдання 2. Розробити освітньо-виховний проєкт (*Додаток Б*).

Завдання 3. Розробити 5 вправ-руханок для учнів різних вікових категорій.

7. Контроль навчальних досягнень

Після закінчення практики студенти спеціальності «Фізична культура і спорт» повинні підготувати такі звітні матеріали:

1. Спостереження та аналіз 4 відео-уроків фізичної культури з 1-11 класи (*Додаток А*).
2. Розробку освітньо-виховного проєкту (*Додаток Б*).
3. Розробку 5 вправ-руханок для учнів різних вікових категорій.

Оцінювання результатів проходження практики студентом здійснюється за стобальною шкалою (таблиця 1) відповідно до критеріїв оцінювання виконаних робіт (таблиця 2).

Таблиця 1

Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Таблиця 2

Критерії оцінювання практики

Види робіт студента	Кількість балів
1. Спостереження та аналіз 4 відео-уроків фізичної культури	0-40
2. Розробка освітньо-виховного проєкту	0-30
3. Розробка 5 вправ-руханок	0-30
Усього (максимальна кількість балів)	100

Таблиця 3

Критерії оцінювання проєкту

Показники	Кількість балів
1. Обґрунтування необхідності проєкту	0-3
2. Мета і завдання проєкту	0-3
3. Учасники проєкту	0-3
4. Опис проєкту: стратегія і механізм досягнення поставлених цілей	0-3
5. План реалізації проєкту	0-3

6. Прогнозовані короткострокові і довгострокові результати реалізації проєкту	0-3
7. Оцінка ризиків та заходи, заплановані для мінімізації впливу таких факторів ризику	0-3
8. Емоційна насиченість проєкту	0-3
9. Промоушн проєкту	0-3
10. Презентація проєкту	0-3
Усього (максимальна кількість балів)	30

8. Рекомендовані джерела

1. Михалюк А.М. Педагогіка : інтерактивний контент : навчально-методичний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2023. 244 с.
2. Педагогіка (у логічно-структурних схемах та таблицях) : навчальний посібник / уклад. А. А. Марушкевич, Є. С. Спіцин, Н. В. Кошечко. К. : ЦП «Компринт», 2020. 91 с.
3. Педагогічні технології в підготовці вчителів : навчальний посібник / за ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., доповн. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 57 с
4. Технології проектування в практиці роботи загальноосвітнього навчального закладу: теоретико-практичний аспект : посібник. К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2014. 336 с. URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/32309414.pdf>
5. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі : колективна монографія / за заг. редакцією Г. Л. Єфремової. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. 444 с.
6. Innovating Pedagogy 2022. URL : <http://www.open.ac.uk/blogs/innovating/>.

ДОДАТКИ

Додаток А

СХЕМА СПОСТЕРЕЖЕННЯ ТА АНАЛІЗУ ВІДЕО-УРОКУ
Загальні відомості про урок

Дата _____ Предмет _____ Вчитель _____

Клас _____

Посилання на відео-урок _____

Тема уроку _____

Мета уроку: *навчальна*

виховна

розвивальна

Тип _____ уроку

ХІД і ЗМІСТ УРОКУ

	ХАРАКТЕРИСТИКА
Початок уроку	своєчасний початок уроку, наявність організаційного моменту, налаштування учнів на роботу, організація уваги і готовності учнів до роботи,
Дотримання загальнопедагогічних вимог щодо уроку:	дидактичних, виховних, розвивальних, психолого-фізіологічних, дотримання вимог безпеки.
Тип уроку	урок засвоєння нових знань, урок формування нових умінь і навичок, комбінований урок та ін..
Зміст уроку, завдання уроку	відповідність теми уроку навчальній програмі; наявність чіткого, логічного плану уроку; зв'язок уроку з життям і досвідом учнів; доцільний відбір навчального матеріалу
Використання різноманітних методів та прийомів навчання	за джерелом знань (словесні, наочні, практичні), за рівнем самостійної навчальної діяльності (проблемний виклад, проблемні ситуації, дослідницький метод), інтерактивні методи.
Продуктивність та різноманітність видів навчально-пізнавальної діяльності учнів	індивідуальної, парної, групової, колективної тощо.
Рациональність та ефективність засобів навчання	слово вчителя, особистий приклад учителя, різні види наочності тощо.
Формування пізнавального інтересу учнів на уроці	створення проблемних ситуацій, навчальні дискусії, ефект здивування, емоційність тощо.
Реалізація на уроці	розумового, морального, фізичного, трудового,

основних складових виховання	естетичного, екологічного, правового.
Раціональність та ефективність методів і прийомів контролю результатів оволодіння навчальним матеріалом	педагогічне спостереження, контрольні випробування, тестова перевірка, практична перевірка тощо.
Обґрунтоване та мотивоване оцінювання навчальної діяльності учнів	відповідно до критеріїв оцінювання з навчального предмету за 12-бальною системою.
Поведінка вчителя на уроці	вміння організувати навчальну діяльність учнів, забезпечити трудову дисципліну; вміння розподіляти та зосереджувати увагу, діяти у публічній ситуації; вміння активного слухання; комунікативні вміння; володіння педагогічним тактом; володіння педагогічною технікою; культура педагогічного спілкування; толерантність; культура педагогічного мовлення; темп роботи; стиль і тон роботи (жвавий, рішучий, повільний, байдужий); спостережливість, винахідливість, емоційність
Завершення уроку	підсумок уроку, мотивоване виставлення оцінок, повідомлення домашнього завдання, проведення інструктажу щодо його виконання
Результат уроку	досягнення мети; виконання плану уроку; освітнє, виховне, розвивальне значення уроку.

Висновки: _____

Результати педагогічних спостережень: _____

Додаток Б

СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-ВИХОВНОГО ПРОЄКТУ

<i>№</i>	<i>Етапи</i>	<i>Зміст</i>
1.	<i>Обґрунтування необхідності проєкту</i>	<p>Варто обрати тему проєкту. У проєкті слід переконливо довести актуальність обраної проблеми, розкрити значущість вирішення даної проблеми для підвищення якості освітнього процесу закладу загальної середньої освіти. Таким чином, опис проблеми передбачає формулювання відповідей на такі запитання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ чому виникла необхідність у виконанні проєкту? ✓ чому вирішення даної проблеми є пріоритетним завданням?
2.	<i>Мета і завдання проєкту</i>	<p>Варто сформулювати мету проєкту, яка розкриватиме суть задуманого проєкту. Відповідно до мети проєкту варто сформулювати освітні, виховні та соціальні завдання, що виконуватимуться впродовж реалізації проєкту.</p>
3.	<i>Учасники проєкту</i>	<p>Варто зазначити цільову аудиторію (вчителі, учні, батьки) проєкту, критерії до їх відбору, а також описати якісний та кількісний склад цільової аудиторії, з якою потрібно працювати в рамках проєкту.</p>
4.	<i>Опис проєкту: стратегія і механізм досягнення поставлених цілей</i>	<p>В процесі вибору стратегії і підходів щодо досягнення поставленої мети варто обґрунтувати вибір способів вирішення проблеми. Варто описати заходи, які необхідно організувати і провести для вирішення поставлених завдань проєкту. Також слід:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ визначити способи участі в проєкті цільової аудиторії (вчителів, учнів, батьків); ✓ продумати план організації роботи по проєкту, визначити послідовність дій; ✓ визначити виконавців діяльності за проєктом (тих, хто буде задіяний в її виконанні); <p>Якщо в проєкті заплановано проведення заходів – тренінгів, семінарів, занять і т.п., необхідно описати кожне з них, вказавши, мету і запланований результат, на яку</p>

		кількість учасників вони розраховані, часовий формат заходу, передбачуване місце проведення, кількість тренерів (в тому числі і з яких організацій вони будуть запрошені), додати попередню програму заходу.
5.	<i>План реалізації проєкту</i>	Варто скласти план (таблицю) виконання запланованих заходів із обов'язковим зазначенням передбачуваних дат і відповідальних осіб за проведення заходів. До прикладу: ✓ дата проведення заходу ✓ місце проведення заходу ✓ назва заходу ✓ відповідальний за виконання.
6.	<i>Прогнозовані короткострокові і довгострокові результати реалізації проєкту</i>	Короткострокові результати – це підсумки, які отримують безпосередньо після виконання проєкту. Довгострокові – це результати, які можуть з'явитися в перспективі, через деякий час після завершення проєкту. Результати варто зпланувати шляхом співвіднесення їх із поставленою метою і завданнями проєкту. Наприклад, до результатів проєкту можна віднести: ✓ вид, кількість та обсяг друкованої продукції ✓ кількість нових методик або технологій, що впроваджувалися в рамках проєкту ✓ кількість безпосередніх отримувачів послуг (учасників тренінгу, семінару тощо).
7.	<i>Оцінка ризиків та заходи, заплановані для мінімізації впливу таких факторів ризику</i>	Варто оцінити можливі ризики, які можуть вплинути на реалізацію проєкту. Варто провести якісний і кількісний аналіз ризиків і умов їх виникнення. Якісна оцінка ризику визначає ступінь його важливості, а кількісний – дозволяє встановити ймовірність виникнення ризиків у проєкті. На основі аналізу здійснюється вибір процедур і методів щодо зниження негативних наслідків.
8.	<i>Емоційна насиченість проєкту</i>	Варто спрогнозувати емоційний стан учасників в процесі реалізації мети і

		завдань даного проекту. Сформулювати рекомендації щодо оптимізації емоційної сфери учасників проекту.
9.	<i>Промоушн проекту</i>	Варто описати розвиток проекту після його закінчення запропонувавши механізм просування результатів проекту. Слід вказати яким чином результати проекту можуть бути використані в подальшому в закладі загальної середньої освіти, іншими організаціями в регіоні, в інших містах. Варто зазначити способи інформування освітянського середовища про отримані результати діяльності за проектом та вказати шляхи щодо отримання зворотнього зв'язку.
10	<i>Презентація проекту</i>	Підготувати презентацію проекту (необмежена кількість слайдів)